

35. Elintarvikekeskus

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Elintarvikekeskuksen lautakunnan kokoonpano v. 1960 oli seuraava: puheenjohtajana toimi fil. maist. Anni Voipio, varapuheenjohtajana lääket.lis. Uno Tötterman sekä jäseninä järjestösiht. Hertta Arvisto, varastonesimies Oskari Helenius, talousop. Alli Häggman, toiminnanjoht. Alarik Katra, keittiöapul. Aili Piironen, toimitsija Martti Rauhamo sekä maat.- ja metsät. kand. Eeva Tamminen. Kaupunginhallituksen edustajana lautakunnassa oli varat. Kaj Erik Östenson. Sihteerinä toimi elintarvikekeskuksen toimitusjohtaja Toivo Ekberg.

Lautakunta kokoontui vuoden aikana 12 kertaa. Kokousten pöytäkirjojen pykäläluku oli 162. Saapuneita kirjeitä oli 25 ja lähetettyjä 31.

Päätökset. Lautakunnan päätöksistä mainittakoon mm. seuraavat asiat: eräiden elintarvikehankintojen suorittaminen (29.9. 110—112 §, 13.12. 155 §); ikälisiä vastaavan palkankorotuksen myöntäminen eräille laitoksessa työsopimussuhteessa kuukausipalkalla oleville työntekijöille (13.12. 153 §); kasvisvaraston vapaana olevan varastotilan vuokralleento ja vuokran suuruuden määrääminen (7.4. 46 §) sekä poikkeuksellisen jäätelöannoksen jakaminen kansakoululaisille kevätlukukauden viimeisenä ruokailupäivänä (19.5. 72 §).

Valmiin ruoan myynti yksityisille toiminimille, jota toimintaa oli harjoitettu v:sta 1941 lähtien, päätettiin lopettaa 31.5. lukien kertomusvuonna, koska oli todettu, ettei siitä ollut kaupungille mainittavimmin tuloja (13.4. 56 §).

Lautakunta päätti merkitä tiedoksi vertailevan selvityksen elintarvikekeskuksen valmistuskustannuslaskennasta v. 1958 ja 1959 (13.14. 55 §); selvitykset laitoksen toiminnasta 1.6.—31.8. välisenä aikana ja työvoiman käytöstä aikana 1.6.—25.8. kertomusvuonna (6.9. 93 §, 29.9. 109 §); samoin merkittiin tiedoksi elintarvikekeskuksen ruokaloiden hinnasto (29.9. 114 §) sekä tilasto niissä myytyjen eräiden tärkeimpien ruokalajien ruoka-ainemääristä ja annosten suuruudesta painon ja tilavuuden mukaan (24.11. 140 §).

Esitykset. Kaupunginhallitukselle tehdyt esitykset koskivat: ansiomerkkien myöntämistä laitoksen henkilökuntaan kuuluville (18.2. 22 §); laitoksen talousarvioehdotusta v:ksi 1961 (19.5. 70 §) sekä henkilökuntaruokalan avaamista rakennusviraston uudessa toimitalossa Kasarnikatu 21, liikennelaitoksen autohalleilla Ruskeasuolla ja Hanasaaren voimalaitoksessa (25.10. 125 §, 24.11. 139 §, 13.12. 157 §).

Palkkalautakunnalle esitettiin Herttoniemen kasvisvarastossa olevan asunnon määräämistä varastonhoitajan virka-asunnoksi (6. 9. 95 §).

Lausunto investointitoimikunnalle annettiin laitoksen sijoitussuunnitelmasta (19.5. 71 §).

Elintarvikekeskuksen henkilökunta. Henkilökunnan lukumäärä oli 189, josta määrästä 173 oli ruokatehtaassa ja ruokaloissa, 5 Herttoniemen kasvisvarastossa ja 11 kassa- ja tiliosastossa. Vakinaisia viranhaltijoita oli 84, joista vuoden aikana 6 siirtyi eläkkeelle ja 2 erosi. Tilapäisiä viranhaltijoita oli 2. Työsopimussuhteessa oli 103 henkilöä, joista yksi siirtyi eläkkeelle ja 26 erosi.

Laitokseen valittiin 28. palkkaluokan kamreerin virkaan ekon. Eino Raitinen 16.10. lukien sekä 17. palkkaluokan kasvisvarastonhoitajan virkaan Eino Kurki 1.8. lukien. Lisäksi täytettiin 2 puhelunvälittäjän virkaa.

Laitoksen työskentelytilat ja teknillinen välineistö. R u o k a t e h d a s. Koulukeittiössä suoritettiin kesällä perusteellisia maalaustöitä sekä korjattiin keittopatoihin liittyvää putkistoa ja sekoittajakoneistoa. Pikkukeittiössä kunnostettiin väliseinä, pestiin seinät ja katto sekä uusittiin vastuksia ja kytkimiä paistinuuneissa ja -pannuissa.

Kuorimon perunankuorintakoneiden kuorintalevyt uusittiin. Samoin uusittiin jäädyttämöissä paineventtiilit sekä pesimössä sekoitusventtiilit.

K e s k u s v a r a s t o n seinät kalkittiin.

Laitoksen toiminta. Ruoan toimittaminen yksityisille liikkeille lopetettiin 31.5. sekä verovirastolle viraston siirryttyä valtiolle 31.3.

Sähkölaitoksen Annalan ruokala avattiin 7.1. ja rakennusviraston ruokala 7.12.

Laitoksen liikevaihto oli kertomusvuonna 379 624 724 (ed.v. 362 134 414) mk.

Elintarvikkeita hankittiin ruoan valmistamiseksi ruokatehtaassa kaupunginhallituksen tilaisuuksiin, 73 kaupungin kansakoululle, 4 ammattikoululle, 12 suomenkieliselle oppikoululle, 6 ruotsinkieliselle oppikoululle, 14 kunnalliselle ruokalalle, 19 leikkikentälle, Kumpulan ja Ärtin koulupuutarhoille, psykiatriselle vastaanotto-osastolle, Sedmigradskyn 3 pientenlastenkoululle, Tabunovin koululle, Töölön valmistavalle koululle, Venäläiselle koululle ja lastentarhalle, hammasteknikkokoululle, kultaseppäkoululle, Suomen Teatterikoululle, Helsingin Meijeriliikkeelle, Helsingin Työväen Säästöpankille, P. G. Holm Oy:lle, Hoover Oy:lle ja Metalliteos Oy:lle.

Ruokatarvikkeita välitettiin kaupungin sairaaloille, Kauniaisten ja Pukinmäen hoitokodeille, Koskelan sairaskodille, Kustaankartanon vanhainkodille, 12 opetuskeittiölle, 12 lastenkodille, 2 päivähuoltolalle, 66 lastentarhalle, 4 lastenseimelle, ruotsalaiselle sokeainkoululle ja psykiatriselle vastaanotto-osastolle.

Laitos toimi ruokatarvikkeiden hankintaelimenä yhteistoiminnassa sairaalalautakunnan alaisten sairaaloiden sekä huolto- ja lastensuojelulautakuntien alaisten laitosten kanssa. Hankintoja suunnittelevana elimenä laitoksessa toimi hankinta- jaosto, johon kuuluivat laitoksen toimitusjohtaja, kamreeri, pääemäntä ja keskusvarastonhoitaja.

Tärkeimpiä ruokatarvikkeita hankittiin kertomusvuonna seuraavat määrät:

35. Elintarvikekeskus

ruokaleipää (kuiva paino) ...	47 974	kg	sipulia	5 613	kg
»	807 244	kpl	verta	4 227	l
kahvileipää	138 203	»	makkaraa	16 666	kg
jauhoja	58 282	kg	raavasta	158 704	»
suurimoita ja hiuta-			vasikkaa	68 886	»
leita	63 859	»	sikaa	42 372	»
makarooneja.....	5 249	»	lammasta	2 576	»
herneitä	88 128	»	maksaa	11 826	»
kidesokeria	34 111	»	kieltä	711	»
palasokeria	3 860	»	kanoja ja kalkkunoita.	7 553	»
siirappia	765	»	kalaa (tuoretta, savus-		
omenamarmelaadia ...	2 167	»	tettua ja pakastet-		
kahvia	2 479	»	tua)	6 394	»
teetä	112	»	silakoita (suolattu).	489	»
kaakaota	222	»	sillia	1 200	»
kuivattuja hedelmiä ..	3 247	»	puolukoita	24 531	»
maitoa	1 664 864,1	l	virvoitusjuomia	51 225	pulloa
piimää	36 160	»	pilsneria	36 456	»
voita	5 457	»	talouskaljaa	519	»
margariinia	7 985	»	savukkeita	103 145	rasiaa
suolaa	18 545	»	sikaareja	5 558	kpl

Herttoniemen kasvisvarastosta välitettiin:

	perunaa	porkkanaa	lanttua	punajuurta	kaalia	yhteensä
Varastossa 1.1.1960	545 873	17 608	21 998	5 480	13 745	604 704
Välitetty:						
elintarvikekeskukselle...	680 253	12 540	26 030	4 095	31 245	754 163
kaupungin laitoksille ...	456 795	37 849	23 959	20 560	17 280	556 443
Varastossa 31.12. 1960	170 346	30 006	4 204	5 846	10 098	220 500
Yhteensä	1 853 267	98 003	76 191	35 981	72 368	2 135 810

Elintarvikekeskuksen, lastentarhain lautakunnan, lastenkotien johtokunnan ja kaupungin kesäsiirtoloiden käyttöön hankitut vilja- ja siirtomaatuotteet varastoitettiin Helsinginkatu 24:ssä sijaitsevaan keskusvarastoon. Sairaaloille ja kunnallisille laitoksille hankittu liha varastoitettiin teurastamon kylmään tilaan.

Ruokatehtaassa valmistettiin ja myytiin annoksia seuraavasti: kansa- ja ammattikouluille 3 737 292 (ed.v. 3 825 958) annosta, oppikouluille 266 544 (271 800), kunnallisille ruokaloille 509 651 (577 102), kaupungin leikkikentille ja koulupuutarhoille 83 588 (83 176), huoltolautakunnan työtuville 46 705 (49 184), kaupunginhallituksen tilaisuuksiin 10 030 (13 337), yksityisille laitoksille ja liikkeille 33 564 (57 556) annosta. Vähennys edelliseen vuoteen verrattuna oli 190 739 annosta.

Hinta- ja kustannustason nousun johdosta suoritettiin eräiden annosten myyntihintojen korotuksia. Kansa-, ammatti- ja oppikoulujen kouluruoka-annosten hinta korotettiin 1.9. lukien 31 mk:sta 32 mk:aan. Ruokaloissa nousivat eräiden paistos-

ruokien hinnat 7—20 % 1.3. lukien ja 1.9. lukien eräiden keittoruokien 11—25 %, laatikko- ja liharuokien 7—16 %, puuro- ja velliruokien 16—50 % ja jälkiruokien hinnat 14—33 %. Myös yksityisille liikkeille myytävien annosten hintoja nostettiin 10—20 mk:lla.

Vapaiden varastotilojen vuokralleanto. Herttoniemen kasvisvarastosta vuokrattiin vapaata tilaa kasvisten ja hedelmien varastointiin seuraaville toiminimille ja yksityisille jäljempänä mainituista vuokrista: O. Backman, 136 m², 179 400 mk; Kesko Oy., 1 055 m², 282 500 mk; E. Koistinen, 24 m², 14 400 mk; R. Lehtonen, 70 m², 28 000 mk sekä Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta, 660 m², 1 050 500 mk. Vuokratulot olivat yhteensä 1 554 800 (ed.v. 1 190 300) mk.

	1960 mk	1959 mk
<i>Liikevaihdon ryhmittäys:</i>		
Kansakoulut	184 862 240	179 138 336
Ruokalat	72 052 969	78 438 350
Sairaalat	48 583 498	34 633 974
Huoltotoimi	20 882 861	18 022 901
Erinäiset kaupungin laitokset	34 323 613	31 828 921
Muu liikevaihto	13 616 933	14 506 596
Luontoisedut	5 302 610	5 565 336
Yhteensä	379 624 724	362 134 414

Liikevaihdon jakautuminen ilmenee seuraavasta:

	Kaupungin laitokset		Muut ostajat	
	mk	%	mk	%
Raaka-aineita	78 764 514	20.8	822 811	0.2
Ruokaa.....	209 447 279	55.2	88 142 790	23.2
Sekalaista.....	445 715	0.1	2 001 615	0.5
Yhteensä	288 657 508	76.1	90 967 216	23.9

Tulot ja menot. Elintarvikekeskuksen ylijäämä kertomusvuonna oli 1 245 201 mk. Elintarvikekeskuksen t u l o t olivat 374 322 114 mk sekä luontoisedut 5 302 610 mk, yhteensä 379 624 724 mk.

M e n o t:

Elintarvikekeskus	mk
Palkkiot	274 100
Vakinaiset viranhaltijat	39 261 765
Tilapäiset viranhaltijat	851 880
Viranhaltijain vuosilomakustannukset	111 236
Viranhaltijain ylityökorvaukset.....	313 931
Muut palkkamenot	35 105 174
Kansaneläke- ja lapsilisämaksut	3 402 030
Vuokra	7 607 760

35. Elintarvikekeskus

Vedenkulutus.....	1 189 214
Lämpö	3 112 273
Valaistus ja käyttövoima	2 410 872
Kaluston hankinta	1 792 918
Kaluston kunnossapito	1 430 295
Tavaranostot	264 903 049
Tarverahat	7 099 100
Korjaukset	572 934
Konttokuranttitilin korko	1 764 665
	<hr/>
Yhteensä	371 203 196

Kassa- ja tiliosasto

Vakinaiset viranhaltijat	6 002 254
Tilapäiset viranhaltijat	485 760
Viranhaltijain ylityökorvaukset.....	55 053
Muut palkkamenot	325 410
Kansaneläke- ja lapsilisämaksut	307 850
	<hr/>
Yhteensä	7 176 327